

וַיִּבֶן כִּי אִם יִבְנוּ אֶת הַיְדֹן אֲנִי נִינֵעַ בְּפָנֶיךָ וַיִּכְרֹא

9

וַיִּתְּנוּ אֶל-יַעֲקֹב אֶת כָּל-אֱלֹהֵי הַגִּבְרֹת אֲשֶׁר בְּיָדָם וְאֶת-הַנְּזֻמִּים אֲשֶׁר
בְּאֲזוּבֵיהֶם וַיִּטְמְן אֹתָם יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר עִם-שָׂכְמָם: וַיִּסְעוּ וַיָּבֹאוּ
חֲתָת אֱלֹהִים עַל-הָעֵרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרָיִךְ בְּנֵי
יַעֲקֹב: וַיָּבֹא יַעֲקֹב לַיְהוָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן הוּא בֵּית-אֵל הוּא וְכָל-
הָעָם אֲשֶׁר-עִמּוֹ: וַיָּבֹן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא לְמָקוֹם אֵל בֵּית-אֵל כִּי שָׁם
נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו: וַתִּמַּת דְּבָרָה מִיַּנְקַת רַבֵּקָה
וַתִּקְבֹּר מִתַּחַת לְבֵית-אֵל תַּחַת הָאֵלֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אֵלֹן
בְּכּוֹת:

פולג ושלח

וַיִּקְרָא בְּלִילָהּ הוּא וַיִּקָּח
אֶת-שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת-שְׁתֵּי שִׁפְחוֹתָיו וְאֶת-אֶתֶד עֶשֶׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֶת
כַּד מֵעֵבֶר יַבֵּק: וַיִּקְחֶם וַיַּעֲבֹרֵם אֶת-הַנְּחָל וַיַּעֲבֹר אֶת-אֲשֶׁר-לוֹ:
כִּי כִּי וַיִּתֵּר יַעֲקֹב לְבָדוֹ וַיִּאֲבֹק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁמֶר: וַיֵּרָא כִּי לֹא
כִּי יָכַל לוֹ נִינֵעַ בְּכַף-יָרְכּוֹ וַתִּקַּע כַּף-יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּהֶאֱבֹקוֹ עִמּוֹ: וַיֹּאמֶר
כִּי שְׁלַחְנִי כִּי עָלָה הַשָּׁמֶר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלְּחֶךָ כִּי אִם-בְּרַכְתֵּנִי: וַיֹּאמֶר
כִּי אֵלָיו מִה-שָׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: וַיֹּאמֶר לֹא יַעֲקֹב יֹאמֶר עוֹד שְׁמֶךָ כִּי
ל אִם-יִשְׂרָאֵל כִּי-שָׁרִית עִם-אֱלֹהִים וְעִם-אֲנָשִׁים וַתּוֹכַל: וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב
וַיֹּאמֶר הִגִּידָה-נָא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶה תִּשְׁאַל לְשִׁמִּי וַיִּבְרַךְ אֹתוֹ שָׁם:
לֹא וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיָּאל כִּי-רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנָיִם אֶל-פָּנָיִם
לֹב וַתִּנְצַל גַּפְשִׁי: וַיִּזְכַּר-לוֹ הַשֵּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת-פְּנִיָּאל וְהוּא
לֹג צֹלַע עַל-יָרְכּוֹ: עַל-כֵּן לֹא-יֵאָכְלוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-גִּיד הַנֶּשֶׂה אֲשֶׁר
עַל-כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נִנֵּעַ בְּכַף-יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנֶּשֶׂה:

פולג ושלח

וירא כי לא יכל לו, כלומר לא יכור
לחוציא את ישראל בייחודו של מקום.

פולג ושלח

10

וַיִּחַן אֶת פְּנֵי הָעֵיר, אָמַר רַב מִמְּכַע תִּיקֹן
לָהֶם, וְשִׁמוּאֵל אָמַר שׁוּקִים תִּיקֹן לָהֶם, וְרַ'
וַחֲנָן אָמַר מִרְחֻצָּאוֹת תִּיקֹן לָהֶם. וְלֹא עָגַר (ל'י)

11

וַיִּחַן אֶת פְּנֵי הָעֵיר, נִכְנַם בְּעַרְבֵי שִׁבְמָה
עִם דְּמֹדוֹמוֹ חֲמָה מִכְעוֹד יוֹם, וְקִבַּע תְּהוֹמָה
מִכְעוֹד יוֹם הָדָא אִמְרָה שְׁשִׁימֵר יַעֲקֹב אֶת תְּשֻׁבָתוֹ
קוֹדֵם שְׁנוּתָנָה.

12

יב, ו) עד מקום שכם ר"ת שמע, ולעברו ש כ ס אחד (צפניה ג ט) ר"ת שנ
כבוד מלכותו, ולכן רמו שכם אצל אחד ואצל שמע. אלון מורה אברהם היה אל
ומורה לכל העולם לעבוד את הקב"ה אלון מורה ס"ת ור"ת האמן, והאמן כי
וַיִּבְנוּ אֶת-בְּיָדֵי
עַל הַיְדֹן

13

י"ט וישיבך חמר גרם רבץ בין המשפתיים: וירא מנחה כי טוב ואת
הארץ כי נעמה ויט שקמו לסבל ויהי למסעבך: ושלח ושלח

14

כִּי-יִלֵּד יִלְדֵי-לְבוֹנוֹ בֵּן גִּמְלוֹ לְבוֹ וְתִהְיֶה
זִמְשָׁרָה עַל-שָׂכְמוֹ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פְּלָא יוֹעֵץ אֵל גִּבּוֹר אֲבִיעַד שְׂרֵי-שְׁלוֹם:
שְׁעִיר

15

וְלֹא-יִהְיֶה בֶן וְשִׁמּוֹ שְׂאוֹל בְּתוֹרַת נָטוּב
וְאִין אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל טוֹב מִמֶּנּוּ מִשְׁכָּמוֹ וְלִמְעַלָּה גְבוּהָ מִקְּדֵי-הָעָם
עַל הַיְדֹן

16

וַיִּקָּח אֶבְרָתָם
מִרְבֵּבָתוֹ וַיַּעֲלֵה לְקִרְיַת-יִשְׂרָאֵל. אָבִיו גְּשֵׁנָה וַיִּקְרָא אֵלָיו נִיפְלָל עַל-
ל צוּאֲרָיו וַיִּבְרַךְ עַל-צוּאֲרָיו עוֹד: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף אֲמוֹתָה
לֹא הִפְעַם אַחֲרַי רְאוּתִי אֶת-פְּנֵיךָ כִּי עוֹדְדִיתִי:

17

פירש"י, אבל יעקב לא נפל על צוארי יוסף
ולא נשקו, ואמרו רבותינו (מדרש אגדה) שהיה
קורא את שמע.
והקשו, למה יוסף לא קרא קריאת שמע
כיון ששעת קריאת שמע היה, שדוחק לוומר
שהקדים או שאחר, כי ורזין מקדימין ושעה
אחת לכלם. ועוד מנא לן שקרא קריאת

18

(כה) ויותר יעקב לבדו, כלומר שהעכיר כל אשר לו, שלא היה
עוד לעבור אלא הוא לבדו, ורצה לעבור אחריהם, כי לברוח דרך
אחרת שלא יפגשונו עשו נתכוון. ויאבק מלאך עמו, שלא יוכל
לברוח ויראה קיום [הבטחתו] של הק' שלא יזיקהו עשו.
הרשב"א (ל"ט)

2

(כה) ויותר יעקב, שכח מכים קטנים וחזר עליהם
ל"ט (ל"ט)

3

ויותר יעקב לבדו, איר אזעור שנשהייר
על פכין קטנים, סכאן לצדוקים, שחכוב
עליהם מסונס, יותר סגופן, וכל כך למה, לפי
שאין פושטין ויריהן כגול.

4

ויגע בכף ירכו, נגע בצדוקים ובצדוקות
בנביאים ובנביאות שהן עתידין לעמוד ממנו.
ואיזה זה, זה דורו של שטר.

5

וַיָּבֹא יַעֲקֹב שְׁלוֹם
עִיר שָׂכָם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֵאוֹ מִפְּנֵי אָרָם וַיִּחַן אֶת-פְּנֵי הָעֵיר:
וַיִּקְוּ אֶת-חֲלֻקַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר גִּטְהֵם-שָׁם אֶהְלוֹ מִיַּד בְּנֵי-חֲמוֹר יֵשׁ
כ אָבִי שָׂכָם בְּמֵאָה קִשְׁטָה: וַיַּצֵּב שָׂם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא-לוֹ אֵל אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל:

6

וַיִּקָּח אֶבְרָתָם
אֶת-שְׁרֵי אֲשָׁמוֹ וְאֶת-לוֹט בֶּן-אָחִיו וְאֶת-כָּל-כּוֹשֵׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת-
הַנְּפִשׁ אֲשֶׁר-עִשׂוּ בְּחֶרֶן וַיַּצִּאוּ לְלֶכֶת אַרְצָה כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה-כְּנָעַן:
וַיַּעֲבֹר אֶבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׂכָם עַד אֵלֹן מוֹרָה וַתִּקְבְּעֵנִי אֹו
בְּאֶרֶץ: וַיֵּרָא יְהוָה אֶל-אֶבְרָם וַיֹּאמֶר לְךָ עָמַן אֶת-הָאֶרֶץ הַזֹּאת
וַיָּבֹן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנְּרָאָה אֵלָיו:

7

וַיִּצֵו מֹשֶׁה וְהָבִי יִשְׂרָאֵל אֶת-הָעָם לְאֹמֶר שְׁמַר אֶת-כָּל-הַמִּצְוָה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוֶּה אֲחֵיכֶם הַיּוֹם: וְהָיָה בַיּוֹם אֲשֶׁר תַּעֲבֹרְךָ אֶת-יַרְדֵּן אֵלֶי. ו
הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ גָּמַן לְךָ וְהִקְמַתָּ לָּךְ אֶבְרָם גְּדֻלוֹת וְשָׂדֶה
אֲחֵם בְּשִׂדֵי: וְהִקְמַתָּ עֲלֵיהֶן אֶת-כָּל-יְדֵי-הַמִּוֹרָה הַזֹּאת בְּעֵבֶרְךָ
לְמַעַן אֲשֶׁר תָּבֹא אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וַיָּגַמְנוּ לָּךְ אֶרֶץ וְבַח
חֶלְבִּי וְדָבַשׁ בְּאֲשֶׁר דָּבַר יְהוָה אֶל-יְדֵי-אֲבֹתֶיךָ לָּךְ: וְהָיָה בְּעֵבֶרְכֶם אֶת-
הַיַּרְדֵּן מִקִּימֹו אֶת-הָאֶבְרָם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֲחֵיכֶם הַיּוֹם

8

